

A Bizottság nyilvános ülésének anyaga (2011. évi
CLXXXIX. törvény 46. § (1) bek., 60. §)

Előterjesztés az Egészségügyi és Szociális Bizottság ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés az Önkormányzat 2015. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Egészségügyi és Szociális Bizottság!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza.

A Képviselő-testület az értékelés megtárgyalásának és elfogadásának jogkörét a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. mellékletének 1.14. pontjában az Egészségügyi és Szociális Bizottságra ruházta át.

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság 29/2015. (V. 26.) számú határozatával elfogadta a 2014. évi értékelést. A 2015-re elkészített beszámolónkat az előterjesztés melléklete tartalmazza.

Kérem az Egészségügyi és Szociális Bizottságot, hogy az előterjesztésben foglaltakat tárgyalja meg és az értékelést fogadja el.

Határozati javaslat:

Az Egészségügyi és Szociális Bizottság – a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 13/2013. (IV. 30.) Bp. XII. ker. Hegyvidéki Ök. Kt. rendelet 4. mellékletének 1.14. pontjában biztosított jogkörében eljárva – a Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló 2015. évi értékelést elfogadja.

(Döntéshozatal módja: egyszerű többség)

Budapest Hegyvidék, 2016. május „13.”,

Láttam:

dr. Borsodi Klaudia
aljegyző

Fonti Krisztina

Pokorni Zoltán
polgármester

Melléklet: 2015. évi értékelés

Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíthető a gyermeket gondozó család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került és ezért a gyermek eltartásáról más módon nem tud gondoskodni. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban 281 család részesült 5 680 000 Ft összegben.

3 kérelem került elutasításra, 1 a jövedelmi helyzet, 2 pedig egyéb ok miatt.

A **szociális ösztöndíjat** az általános iskola 4. osztályának elvégzésétől a szakiskola, középiskola befejezéséig vehetik igénybe a nappali tagozatos gyermekek, ha tanulmányi átlaguk a 4,1-et meghaladja és családjukban az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének kétszeresét nem haladja meg. 79 gyermek részére 4 667 000 Ft került folyósításra.

5 kérelmet utasítottunk el, valamennyit jövedelmi helyzetre tekintettel.

Születési támogatás abban az esetben igényelhető, ha a szülő legalább két éve megszakítás nélkül bejelentett lakóhellyel rendelkezik a kerületben, és a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének három és félszeresét, a gyermeket gondozó család nem rendelkezik vagyonnal, és a család az elismert lakásnagyságot meg nem haladó lakásban lakik. 47 gyermek után 2 679 000 Ft került kifizetésre.

8 kérelem került elutasításra, 2 a vagyoni helyzet, 6 pedig egyéb ok miatt.

Beiskolázási segélyben 20 éves koráig részesíthető az az iskolás gyermek, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét. Az Önkormányzat 270 gyermeket részesített támogatásban, 3 078 000 Ft összegben.

6 kérelem került elutasításra, ebből 5 jövedelmi helyzet, 1 pedig egyéb ok miatt.

Egyéb természetbeni juttatások:

A természetbeni juttatások között említjük az iskolák és óvodák nyári táborait, kirándulásait. Az Önkormányzat 2015. évi belföldi, illetve külföldi táborozás költségeihez összesen 3 500 000 Ft összegben járult hozzá.

A belföldi táborokat az iskolák Szigetszentmártonba, Kisorosziba, Szántódra, Kőszegre és a Csallóközbe szervezték. Ezek zenei-, néptánc-, evezős-, vízi túra-, hagyományörző-, természetjáró, fejlesztő- és lovas táborok voltak.

A külföldi táboroztatás Ausztriában, Franciaországban, Németországban valósult meg.

Az Önkormányzat 2015-ben is csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, amely az esélyegyenlőség nevében támogatja a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányait. A pályázatra azok a kerületben állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik a képzésre vonatkozó keretidőn belül teljes idejű (nappali tagozatos) alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, egységes, osztatlan képzésben, vagy felsőfokú szakképzésben végzik tanulmányaikat. Pályázhattak továbbá a kiírás évében utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, vagy felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizettek, akik a következő tanévtől kezdődően felsőoktatási

A Gyvt., valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szt.) módosításával megszűnt az önálló családsegítő szolgálat, gyermekjóléti szolgálat és gyermekjóléti központ. Helyettük létrejött a család- és gyermekjóléti szolgálat és a család- és gyermekjóléti központ. Ennek értelmében az intézmény csoport struktúrája is változást igényelt. 2015 végére az intézmény kidolgozta a struktúraváltást és létrejöttek az új csoportok, az alapszolgáltatást nyújtó Család- és gyermekjóléti csoport és a speciális szolgáltatásokat is nyújtó Gyermekvédelmi csoport. A speciális szolgáltatások egy részét kiemelt jelentőségük miatt önálló csoportok látják el. Ilyen az utcai és lakótelepi szociális munkát ellátó Ifjúsági Közösségi Tér és a tanácsadói tevékenységet ellátó Mentálhigiénés-tanácsadó csoport.

A szolgáltatások szakmai tartalma tekintetében a legfontosabb változás, hogy a gyermekvédelmi és családgondozói munka ebben a konstrukcióban már nem különül el, továbbá, hogy a védelembe-vételi eljárásba bekerült családokkal végzett segítői munka a korábbinál is nagyobb figyelmet és felügyeletet kap.

A Gyermekjóléti csoport alapfeladata a gyermekes családok megsegítése a szociális munka eszközeivel, amelynek legfontosabb eleme a komplex családgondozás. 2015-ben 194 családdal, 323 gyermekkel foglalkozott az intézmény családgondozás keretében, amely az előző évi adatokhoz képest emelkedést mutat. Az esetek számának növekedése a veszélyeztetett gyermekekre vonatkozó jelzések gyakoribbá válásával magyarázható, amely tendencia 2012 óta folyamatos.

A gyermekjóléti szolgáltatás másik fontos eleme a prevenció, amelyet 2015-ben kiskamaszok részére szervezett játékos gyermekcsoporttal egészítettek ki. A többi prevenciós program, az évek óta megszokott rendben zajlott. 2015-ben korrepetálást 741 alkalommal 13 gyerek vett igénybe úgy, hogy minden gyerek több tantárgyból is kapott támogatást. A fejlesztő pedagógus 11 gyermek részére nyújtott segítséget, heti rendszerességgel.

Kapcsolattartási ügyelet keretében (amelynek célja, hogy az intézmény elvált szülők esetén, a hatóság által meghatározott láthatáshoz ellenőrzött, védett helyszínt biztosítson) 2 hetente szombat délelőtt fogadták a családokat. 2015-ben egyéni kérelem alapján, szerda délután is biztosítottak kapcsolattartási ügyeletet, valamint fogadtak nevelőszülőnél élő gyermekeket is. Összesen 22 személy vett részt a szolgáltatásban.

A készenléti ügyelet ellátása folyamatos, a hívások száma az elmúlt évben is rendkívül alacsony volt.

A kórházi szociális munka az előző évekhez hasonlóan, a Szent János Kórházzal megkötött szerződésben foglaltak szerint valósult meg. Elsősorban a gyermekbántalmazásos esetek terén, illetve a szülések körüli krízishelyzetek esetén nyújtott szakszerű segítséget. 2015-ben a szolgáltatásban részesülők száma az együttműködés során kialakult jó kapcsolatnak köszönhetően tovább emelkedett (252).

A Központ tavasszal megrendezte az éves gyermekvédelmi tanácskozást, ami által eleget tett a gyermekvédelmi törvényben megfogalmazott kötelezettségének. A jelzőrendszer működésének értékelése során megállapítható, hogy a jelzések száma továbbra is emelkedő tendenciát mutat: 2015-ben a területben élő veszélyeztetett gyermekekre vonatkozóan 131 jelzés érkezett.

A Központ munkatársai az elmúlt év során több esetmegbeszélésre is lehetőséget nyújtó fórumot, valamint szakmaközi megbeszélést szerveztek a jelzőrendszer tagjai számára.

Az utcai szociális munka az Ifjúsági Közösségi Tér tevékenységén keresztül valósult meg. 2015 folyamán elbúcsúztatta valamennyi rendszeres látogatóját, azokat, akik évek óta a közösség aktív és elkötelezett magját alkották. Forgalmi adataik mégis növekedést mutatnak 2014-hez képest.

Forgalmi adatok:

A gyermekekkel végzett utcai, lakótelepi szociális munkára nem vonatkoznak adminisztrációs kötelezettségek, azonban a napi forgalomról az Ifjúsági Közösségi Térben nyilvántartást vezetnek a fiatalok aláírását tartalmazó forgalmi napló alapján.

2015-ben 2 514 látogatást regisztráltak, ez 142 főt jelent. Ebből 121 fiatallal töltöttek ki adatlapot, azokkal, akik legalább három alkalommal megfordultak a Térben. A rendszeresen járók száma – aki legalább 24-szer megfordult a Térben – 72 fő.

A fiatalok korosztályi összetétele a következő volt:

	Fiú	Lány
13-14 éves	18	14
15-16 éves	28	25
17-18 éves	11	12
19-20 éves	7	6
Összesen:	64	57

A Tér munkatársainak száma 2015-ben 3 fő volt. Ebből 2 munkatárs közalkalmazotti, míg 1 dolgozó megbízási jogviszonyban áll.

A Tér 14 órától 20 óráig várja a fiatalokat minden hétköznap.

Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok

Az Önkormányzat személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásairól szóló 7/2012. (III.6.) számú helyi rendelete valamennyi alapellátási formát – köztük talán legrészletesebben a bölcsődei ellátás igénybevitelét – részleteiben szabályozza.

Gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása

Kerületünkben a bölcsődei ellátás igénybevétele során a kerületi gyerekek élveznek előnyt, de szabad férőhelyek esetén kerületen kívüli gyermekek is felvehetőek. Az ellátás keretében biztosított gondozásért a szülők térítési díjat fizetnek, melynek összegét befolyásolja a gyermek családjában az egy főre jutó jövedelem nagysága, illetve a gyermek lakóhelye.

A Svábhegyi Bölcsőde 72 férőhelyes bölcsődeként működött, éves feltöltöttsége átlagosan 89,14 %-os volt, a 74,88 %-os kihasználtsággal szemben.

December 31-én a felvettek száma 70 fő volt, akiknek 37 %-a fizetett gondozási díjat. Az ebből származó bevétel 2 542 745 Ft, 387 000 Ft-tal több az előző évhez képest. A szeptembertől bevezetésre kerülő ingyenes bölcsődei étkeztetés igen nagy bevételkiesést jelentett az intézménynek.

Az elmúlt évben SNI-s gyermek nem került felvételre az intézménybe. A Pedagógiai Szakszolgálat munkatársa a szülők beleegyezésével, preventív jelleggel továbbra is ellátogat az intézménybe és szűréseket végez az ellátott gyermekek körében. Jelzése alapján 5 kisgyermek szülei vették fel a kapcsolatot a kerületi Szakszolgálat illetékes szakembereivel. A visszajelzések alapján a szülők elégedettek és együttműködőek.

Személyi változások tekintetében 2 új kisgyermeknevelő, egy technikai dolgozó felvétele történt, illetve egy GYED-re távozó kolléganő helyére határozott időre is sikerült felvenni új munkaerőt.

2015 első félévében 4 gyermek, szeptembertől az új Gyvt. értelmében már 44 gyermek vehette ingyenesen igénybe a bölcsődei ellátást.

A 2015-ös év folyamán elindult a Baba-mama klub, melynek első témája a szobatisztaságra nevelés volt. A beszélgetésen csupán 4 szülő vett részt. A foglalkozást két kisgyermeknevelő tartotta. A foglalkozáson részt vevő szülők gyermekeire a csoportszobában felügyeltek. Sajnos a második alkalomra már csak 2 szülő jelentkezett, de a gyerekek megbetegedése miatt visszamondták részvételüket, így a beszélgetés elmaradt. Érdeklődés hiányában még nem sikerült új foglalkozást szervezni. A jövőbeni tervek között szerepel, hogy ismét elindulnak az összejövetelek. Ennek kivitelezéséhez a következő nevelési év folyamán tervben van olyan személy felvétele, akár gyógypedagógus, akár kisgyermeknevelő személyében, aki e feladatot is képes felvállalni és megfelelően ellátni.

A pluszként vállalt időszakos gyermekfelügyelet abban az esetben kerül bevezetésre, ha a magas kihasználtság csökken.

2015. augusztus végétől új intézményvezető helyett sikerült felvenni, megfelelő főiskolai végzettséggel.

A nyári zárás alatt a régi épületrészek fürdőszobájában megtörtént a burkolatcsere, csúszásmentes járólapok lerakása. A földszinten lévő két kis iroda (intézményvezető helyettesi és ételmezésvezetői) egybe nyitására is sor került, ezzel kialakítottak egy új vezetői irodát. Az emeleti irodát a helyettes és az ételmezésvezető vette birtokba.

A konyhára új kombi sütő-pároló berendezés került telepítésre. A korszerű táplálkozást elősegítve a konyha maximálisan kihasználja az új berendezés nyújtotta lehetőségeket.

Fogyatékos gyermekek napközbeni ellátása

Bár nem a Gyvt., hanem az Szt. rendelkezik a fogyatékos személyek nappali ellátásáról, az itt meghatározott korosztályra tekintettel (3. életévüket betöltött személyek) említést teszünk az ő ellátásukról is.

Fogyatékos személyek nappali ellátására 2015 júniusában az Önkormányzat Újbuda Önkormányzatával új megállapodást kötött, mert a szolgáltató személyében változás történt. Addig az Újbudai Habilitációs Központ, míg azt követően az Újbudai Szociális Szolgálat fogadja változatlan feltétellel ugyanazt a 2 fogyatékos kisgyermeket. Az ellátás helyszíne továbbra is a XI. kerület, Ménesi út 16. szám alatti intézmény.

Megállapodásunk a 2 gyermek intézményi jogviszonyának végéig szól. 2015. augusztus 27-ével az egyik gyermek lakóhelye megváltozott, emiatt az Önkormányzat a szolgáltatási díjat e gyermek után csak 2015. augusztus 27-éig fizette.

Az intézményben ellátott gyermekek súlyos, halmozottan sérültek, habilitációjukat, rekreációjukat szociális gondozók és terápiás munkatársak segítik.

A gyerekek tankötelezettségének teljesítését a Montágh Imre Általános Iskola gyógypedagógusai segítik. A 2015. évi szolgáltatóváltás ellenére a gyermekek ellátása folyamatos és zökkenőmentes maradt. A gyerekek szociális ellátására 2 536 500 Ft-ot fizetett Önkormányzatunk.

Fogyatékos személyek nappali ellátására szól az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségével 2013-ban kötött ellátási szerződésünk is, amely 1 gyermek ellátásáról rendelkezik. A fenntartó személyében tavaly változás történt, az ellátást nyújtó Szívárványszág

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2015-ben mind a három önkormányzati bölcsődében (Svábhegyi, Zugligeti, Krisztinavárosi), valamint a Családsegítő és Gyermekjóléti Központban szakmai ellenőrzést tartott a Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya, valamint a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal módszertani szakértője. Az ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvet az Önkormányzat még nem kapta kézhez.

A Svábhegyi és a Zugligeti Bölcsődékben 2015-ben a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal is ellenőrzést végzett.

A Svábhegyi Bölcsőde ellenőrzése során tett megállapítások építészeti beavatkozással vagy anélkül orvosolhatók. Azoknak a hiányosságoknak a pótlása, ahol építészeti beavatkozásra van szükség, a jövő évi tervek között szerepel (az intézményben a hűsélőkészítésre, illetve a diétás étkeztetésre szánt ételek elkészítésére nincs külön helyiség). A további hiányosságok pótlásra kerültek (külön robotgép került beszerzésre a zöldségszeleteléshez, a dagasztáshoz, stb. és a HACCP rendszer felülvizsgálata is megtörtént).

A Zugligeti Bölcsődében észlelt eltérések az üzemeltetés szervezésével vagy beruházással javíthatóak voltak. Az észrevételek között volt a hűtők hőmértékével történő ellátása, a hűtendő termékek szakosított tárolásának megoldása, a robotgép cseréje, a HACCP rendszer ellenőrzése, a dolgozók élelmiszerbiztonsági oktatásban való részesítése, az ételminta-vétel szabályainak betartása, stb.

Valamennyi bölcsődében sor került az éves tűz- és munkavédelmi ellenőrzésre, valamint kormányhivatali-népegészségügyi ellenőrzésre. Az ellenőrzések során megállapított hiányosságok valamennyi esetben pótlásra kerültek.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

- Állandó iskolapszichológus (ennek hiányában utazópszichológus) biztosítása azokban az oktatási intézményekben, ahol ez még nem megoldott.
- A Svábhegyi Bölcsőde épületének bővítése, korszerűsítése, ugyanitt a bölcsődei férőhelyek fejlesztése pályázati támogatásból.
- A Krisztinavárosi Bölcsőde bővítési projektje kapcsán vállalt plusz szolgáltatások (Baba-mama klub, szülők iskolája) beindítása, ehhez elhivatott gyogyepedagógus szakember kiválasztása és megtartása.
- Az IKT célja, hogy együttműködési lehetőségeit pályázatok megvalósításában vállalt részvétellel bővítse ki az Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége (ISZOSZ) felé.
- Az IKT további célja, hogy a 2015-ben megalapozott kezdeményezését kibővítse és hegyvidéki szervezetekkel együttműködve minél több helyi kezdeményezésbe integrálja fiataljait.

A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők száma 2015-ben 22 fő volt, 21 fiú és 1 lány. Ez emelkedést mutat a 2014. évi 14 főhöz képest, azonban a 2014. évi 14 bűncselekmény helyett "csupán" 7-et

A legfontosabbak közülük:

Budapesti Ifjúsági Irodák Szövetsége (BIIRSZ) – informális civil együttműködés van a szervezetnek köszönhetően a fővárosban működő ifjúsági szervezetek között. Ennek keretében közösen szerveznek rendezvényeket a fiataloknak (pl. csocsóbajnokság), illetve a szervezetnek köszönhetően lehetőség nyílik rendszeres szakmai tapasztalatszerésre is.

Ifjúsági Szolgáltatók Országos Szövetsége (ISZOSZ) – az ifjúsági szakmai szolgáltatók országos hálózata. Információcsere (pl. a vidéki tagokkal táborhelyek kapcsán), szakmai találkozók, kölcsönös módszertani támogatás nyújtása köszönhető nekik.

Műhely klub – a Menedékház Alapítvány projektje, amely program keretében rászoruló gyerekek biciklihez jutottak. Adományokból finanszírozott programjukban megtanították a résztvevőket arra, hogy hogyan készítsék el felnőtt segítség mellett saját biciklijüket. A Térben több alkalommal vezettek ingyenes bicikliszerelés programot a fiataloknak.